

9 Μαρτίου, 1990

[ΠΙΚΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ.

ΛΟΥΚΑΣ Π. ΛΟΥΚΑ,

(Αιτητής στην Υπόθεση Αρ. 171/88)

ANNA Π. ΛΟΥΚΑ

(Αιτήτρια στην Υπόθεση Αρ. 185/88)

ΝΙΚΟΣ Π. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ,

ΑΝΤΩΝΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ,

(Αιτητές στην Υπόθεση Αρ. 200/88)

Αιτητές,

v.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, ΜΕΣΩ
1. ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ,
2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ
ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Συνεκδικαζόμενες Υποθέσεις Αρ. 171/88, 185/88, 200/88).

Διοικητική Πράξη — Εκτελεστή — Έννοια — Εκτελεστές σε αντίθεση προς προπαρασκευαστικές πράξεις — Η περίπτωση της γνωστοποίησης απαλλοτρίωσης σε αντιπαραβολή προς το διάταγμα απαλλοτρίωσης.

5

Αναγκαστική Απαλλοτρίωση — Γνωστοποίηση Απαλλοτρίωσης — Ενστάσεις — Απόρριψη ένστασης — Ούτε η γνωστοποίηση ούτε η απόρριψη ένστασης επί της γνωστοποίησης απαλλοτριώσεως δεν συνιστούν εκτελεστές πράξεις — Δεν προσβάλλονται αυτοτελώς με προσφυγή ούτε πριν ούτε μετά την έκδοση του αντίστοιχου διατάγματος απαλλοτρίωσης.

10

[Πέραν των ανωτέρω τίτλων η απόφαση του Δικαστηρίου διαβάζεται ως σύνολο.]

15

Οι προσφυγές απορρίπτονται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Alakati Investment Ltd and Another v. Republic (1973) 3 C.L.R. 255,

5 *Frangos and Others v. Minister of Interior and Others (1982) 3 C.L.R. 53,*

Mitidou v. C.Y.T.A. and Another (1982) 3 C.L.R. 555,

10 *Charalambides and Others v. Republic (1984) 3(B) C.L.R. 1516.*

Προσφυγές.

15 Προσφυγές εναντίον της απόφασης των Καθ' ων η αίτηση να απορρίψουν τις ενστάσεις των αιτητών ενάντια στη γνωστοποίηση απαλλοτρίωσης συνεχόμενης ακίνητης ιδιοκτησίας τους για το σκοπό κατασκευής διυλιστηρίου ύδατος στη Λεμεσό, στα πλαίσια του σχεδίου του νότιου αγωγού.

20 *A. Σ. Αγγελίδης, για τους Αιτητές στις Υποθέσεις Αρ. 171/88 και 185/88.*

Χρ. Πουργουρίδης, για τους Αιτητές στην Υπόθεση Αρ. 200/88.

25 *Γλ. Χατζηπέτρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α', για τους Καθ' ων η αίτηση.*

Cur. adv. vult.

30 ΠΙΚΗΣ, Δ.: Το αντικείμενο και των τριών προσφυγών είναι η απόρριψη από την αρχή των ενστάσεων των ιδιοκτητών ενάντια στη γνωστοποίηση απαλλοτρίωσης συνεχόμενης ακίνητης ιδιοκτησίας τους για το σκοπό κατασκευής διυλιστηρίου ύδατος
35 στη Λεμεσό, στα πλαίσια του σχεδίου του νότιου αγωγού.

40 Η γνωστοποίηση δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 19.6.87 (αρ. 985). Με επιστολές τους στην αρμόδια αρχή οι δικηγόροι των αιτητών έφεραν ένσταση στην προτεινόμενη απαλλοτρίωση. Οι ενστάσεις απορρίφθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφαση της 12.11.87 η οποία κοινοποιήθηκε στους αιτητές στις 11.12.87. Η θεραπεία η οποία επιδιώκεται δεν είναι μόνο η ακύρωση της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου της 12.11.87 αλλά και της ίδιας της γνωστο-

ποίησης απαλλοτριώσης. Οι καθ' ων η αίτηση υπέβαλαν ότι η επίδικη απόφαση δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο δικαστικού ελέγχου επειδή δεν είναι εκτελεστή. Για τον ίδιο λόγο δεν μπορεί να αναθεωρηθεί και η γνωστοποίηση απαλλοτριώσης στον βαθμό που εγείρεται με την παρούσα προσφυγή οποιοδήποτε θέμα που άπτεται της εγκυρότητάς της. Οι δικηγόροι των αιτητών υποστήριξαν ότι η απόρριψη της ένστασης συνιστά εκτελεστή πράξη, διότι έστω και αν δεν επηρεάζει άμεσα, όπως προκύπτει από τις θέσεις που ανάπτυξαν, περιουσιακά δικαιώματα των αιτητών έχει ορατές επιπτώσεις στα συμφέροντά τους διότι καθιστά προβλεπτή την έκδοση διατάγματος απαλλοτριώσης, προοπτική από την οποία δεν μπορεί να διαχωρισθεί.

Εκτελεστότητα προσδίδεται στην πράξη κυρίως από το γεγονός ότι η ένσταση προβλέπεται από τον ίδιο το νόμο (άρθρο 4, Ν.15/62), τη νομοθετική υποχρέωση της αρμόδιας αρχής να εξετάσει την ένσταση όπως καθορίζεται στο άρθρο 6(1) και την αιτιώδη σχέση μεταξύ των λόγων της απόρριψης της αίτησης και της αιτιολόγησης της μελλοντικής απόφασης για απαλλοτριώση. (*Alakati Investment Ltd and Another v. Republic* (1973) 3 C.L.R. 255.).

Ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση υποστήριξε την προδικαστική του ένσταση με αναφορά στον προπαρασκευαστικό χαρακτήρα της πράξης, την απουσία οποιουδήποτε επηρεασμού των δικαιωμάτων των αιτητών από τη γνωστοποίηση απαλλοτριώσης ή την απόρριψή της και την ενσωμάτωσή της στο διάταγμα απαλλοτριώσης που δημοσιεύτηκε στις 4.12.87.

Η εκτελεστότητα διοικητικής πράξης εξαρτάται αποκλειστικά από τις επιπτώσεις της στα δικαιώματα και υποχρεώσεις του πολίτη. Εκτελεστές είναι μόνο οι αποφάσεις που είναι άμεσα καθοριστικές για τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις των επηρεαζομένων. Οι προπαρασκευαστικές διοικητικές πράξεις αποβλέπουν, όπως ο όρος υποδηλώνει, στην προετοιμασία του εδάφους για τη λήψη της τελικής απόφασης. Όταν οι προπαρασκευαστικές πράξεις είναι περισσότερες της μιας η τελική πράξη χαρακτηρίζεται ως σύνθετη και εγκυρότητά της συναρτάται με τα μέρη που την αποτελούν. Και οι προπαρασκευαστικές πράξεις μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο αναθεώρησης αν (α) έχουν αυτοτελή χαρακτήρα και μπορεί να διαχωρισθούν από την πράξη που προορίζονται να καταρτίσουν και αν (β) είναι καθοριστικές για τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις του διοικούμενου. Το κριτήριο της εκτελεστότητας με το οποίο κρίνεται η ευχέρεια αναθεώρησης τους είναι το ίδιο όπως και για τις τελικές πράξεις της διοίκησης. Βλέπε

Τσάτσος Αίτηση Ακυρώσεως, 5η έκδοση, σελίδα 151, *Frangos and Others v. Republic* (1982) 3 C.L.R. 53, *Mitidou v. C.Y.T.A.* (1982) 3 C.L.R. 555. Μετά την περάτωση της διοικητικής ενέργειας οι προπαρασκευαστικές πράξεις που τη συνθέτουν χάνουν την αυτοτέλεια τους και άσχετα από τις επιπτώσεις τους δεν μπορεί να εξετασθούν ανεξάρτητα από την τελική απόφαση στην οποία έχουν ενσωματωθεί. Διαφωνώ με την εισήγηση των αιτητών ότι γνωστοποιήσεις απαλλοτρίωσης μπορεί να παραλληλισθούν με διατάγματα βάσει του άρθρου 14(1) του ΚΕΦ. 96 για τη χάραξη πολεοδομικών ζωνών. (*Charalambides and Others v. The Republic* (1984) 3 C.L.R. 1516.) Σε αντίθεση με τις γνωστοποιήσεις απαλλοτρίωσης τα πολεοδομικά διατάγματα έχουν απτές επιπτώσεις στα δικαιώματα των επηρεαζομένων.

5 Η γνωστοποίηση απαλλοτρίωσης περιορίζεται στην εκδήλωση πρόθεσης για την λήψη εκτελεστής απόφασης σε μελλοντικό στάδιο και αποβλέπει κυρίως στην επέκταση της έρευνας θέματος με τη λήψη των απόψεων των προσώπων που μπορεί να επηρεασθούν από την τελική πράξη. Αφήνει το καθεστώς ιδιοκτησίας της γης και τα δικαιώματα των ιδιοκτητών ανεπηρέαστα· ούτε δημιουργεί οποιαδήποτε δέσμευση για την εκμετάλλευση ή τη διάθεση της περιουσίας τους. Η παροχή ευχέρειας στους ιδιοκτήτες να ακουστούν δεν έχει άλλο σκοπό από την ολοκλήρωση της έρευνας με τη συμπερίληψη των απόψεών τους στο φάσμα των γεγονότων που εξετάζονται. Η απόρριψη της ένστασης δεν μεταβάλλει το καθεστώς της γνωστοποίησης ούτε περιορίζει τη διακριτική ευχέρεια της αρμόδιας αρχής ως προς τις μελλοντικές της ενέργειες. Επισημαίνεται ότι η γνωστοποίηση ατονεί εάν δεν απαλλοτριωθεί η γη με διάταγμα μέσα σε 10 μήνες από τη γνωστοποίηση της (άρθρο 7(2) του Ν. 15/62 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 84/88).

Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι επίδικες αποφάσεις δεν μπορεί να αναθεωρηθούν για τον λόγο (α) ότι έχασαν την αυθύπαρκτη υπόστασή τους λόγω της ενσωμάτωσής τους στο διάταγμα απαλλοτρίωσης και (β) διότι δεν συνιστούν εκτελεστές πράξεις.

Οι προσφυγές απορρίπτονται. Δεν εκδίδεται διαταγή για έξοδα.

Οι προσφυγές απορρίπτονται χωρίς έξοδα.